İnisiyatif Kaybı!

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.

1.İnisiyatif Kaybında Mesleklerle Hedef Kitle İlişkisi

İnisiyatif, öncelik, üstünlük ya da karar verme yetkisidir. İşlevsel görevli, sorumlu yönetici ve yetkili uzman, formasyonlarına sahip birinin statüsüne ve rol görev tanımına uygun bir konuda gerekli kararları alması da bir inisiyatif göstergesidir.

Bu epistomo, sosyoloji, felsefi, öğretisel metodoloji, yöntem bilim ve eğitbilim derslerinde sıkça verdiğim şu meslek-hedef kitle örnekleriyle somutlanabilir:

- Gazeteci-okur iletişiminde gazeteci okuru ikna edemezse inisiyatif kaybı yaşar.
- Reklamcı-tüketici etkileşiminde reklamcı-tüketicileri bilgi ve iknada başarısız olursa inisiyatifini kaybetmiş olur.
- Politikacı-seçmen bağında politikacı projeler ve parti politikaları konularında seçmenleri inandıramamışsa oy kaybı yaşayacak da kendisi ve temsil ettiği siyasal grubu yani partisi olacağından politik inisiyatif kaybı yaşar.
- Öğretmen-öğrenci eğitsel ve öğretisel süreçlerde öğretmen etkisiz olursa öğrenciler olumsuz etkileneceklerinden sonuçta öğretmen de inisiyatif kaybı yaşamış olur.

Dikkatli bir gözlemle ve post-poztivist bir bakışla; bu ve benzer türden örnekler çoğaltılabilir.

2.Gezegende ve Türkiye Coğrafyası'nda İnisiyatif Kayıpları

Gezegenin yaygın coğrafyası'nda ; savaşlar, çatışmalar, anti-demokratik uygulamalar ve insan hakları ihlalleri gözleniyor.

Bu olumsuzluğa ve karmaşıklığa etken temel aktörlerin baskın kişilikli, savaş yanlısı, soykırım düşkünü, rantıyeci yöneticilerin çıkarcı politikaları olduğu görülmektedir. Sonuçta ise ideolojik, hukuksal, ekonomik, siyasal ve evrensel dünya vatandaşlığına ait inisiyatif kayıplarının her geçen gün arttığı gözlenmektedir.

- Türkiye Coğrafyası'nda Cumhuriyetçi Demokrasi ve kurucusu GMK Atatürk ilkelerinden uzaklaşan her tercih ve uygulamanın da inisiyatif kaybına neden olduğu; 102 Yıllık Türkiye Cumhuriyet'i yolculuğunun eşsiz tarihsel kronolojisi ap açık göstermektedir.

- Bu bağlamda; her bilim, akıl ve tarihsel esin kaynağından uzak alınan ve tercih edilen her karar ve uygulama bir inisiyatif kaybıdır.

- Demokratiklik adına yapılan sivil asker nitelemeli Anayasa güzellemeleri de özgürlükler temelli olmadığı sürece bir inisiyatif kaybıdır. Zira Anayasanın sivil kuruluşlar ya da askeri birimlerin marifetiyle yapılmış olması değil; özgürlükçüsü ve var olan maddelerine uyulması önemli ve kıymetlidir.

- Bir aksayan yol ve yordamı ıslah etmek yerine; çalışan, işleyen, üreten ve hizmet veren kamusal birimlerin yeni özneli liberal post-kapital iklimli uygulamalarla özelleştirilmesi de bir inisiyatif kaybıdır. Çünkü; parasız eğitim, parasız sağlık ve parasız ulaşım, parasız internet ve iletişim için kamusal alanlar hiçbir koşul, bağlam ve gerekçeyle mini-malize edile-mez! ve edilme-melidir!.

- Sosyal adalet, sosyal eşitlik ve halkçı uygulamalar yerine; bireyci, cemaatçi ve grupçu kimlik ahlakıyla hareket etmek de bir inisiyatif kaybıdır. Çünkü; grupçu ahlak belirli kişilere dönük kimlikçi ahlakı, yancılara ve utangaç prototiplerin çıkarlarına uygun davranmak da yankesici ahlak güzellemelerindendir. Oysa; kimlikçi ve yankesici değil; sosyal sınıf bilinci temelindeki uygulamalar daha ahlaki ve demokratiktir.

3.Vargı ve Yargıda İnisiyatif Almak ve Kazanmak

"Adalet yönetimden öndedir" Socrates mottosu da herkese lazım "tümel ahlak" yani yasalara uymak ve "tekil ahlak" yani bireysel hak ve sorumluluklara uygun davranmak da inisiyatif atif almak ve kazanmaktır.

İnisiyatif, bir durumu değerlendirerek harekete geçmek olduğundan, sosyal statüye, sosyal role uygun davranarak inisiyatif alındığında; sosyal prestijin de artacağı unutulma-malıdır.

Eğitimde, bilimde, adalette, ekonomide, siyasada, politik tercihlerde, ideolojik teorizelerde inisiyatif kaybı yaşa-ma-mak için de "başta Atatürk ilkeleri temelli, eşgörevli, eş zamanlı, dayanışmacı, toplumcu, halkçı, devletçi, laik, bilimseli demokratik, cumhuriyet iklimli" siyasalar kurgulanıp uygulanmalıdır.

Kaynaklar

Russel, B. (2014). **Etik, Toplum, Siyaset.** Amazon Yayıncılık

Karaağaçlı**,** M**. (**2021**). Eğitimin Sosyolojisi.** İkinci Yazım Birinci Basım. Ankara: Kitapçı Basımevi Yayıncılık Dağıtım Tasarım San Tic. Ltd. Şti. ISBN No:978-605-62357-9-5. Bandrol Seri Aralıkları: THG-PRH 637078-637207.

Karaağaçlı, M. (2023). Neo-Özneli Siyasa'nın Derinleştirdiği Eşitsizlikler! **Mektepli Gazete Tebeşir.** Sayı:30, Ağustos 2023. http://www.mektepligazete.com. Ss.29-41.

Manza, J. (2020). **Eşitsizlik**. Çev: Çağrı Mutaf. Ed: Bryan S. Turner. ss.288-293. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Mill, J. S. (2018).**Özgürlük Üstüne.** İstanbul: Nadir Kitapçılık

MEB**.** (1973). **Milli Eğitim Temel Kanunu.** Ankara: TBMM. Kanun No: 1739.

TBMM. (1982) **Türkiye Cumhuriyeti Anayasası.** Ankara: TBMM. 2709 Sayılı Kanun, 7.11.1982.

İletişim ve Erişimi
e-posta : mkara@gazi.edu.tr
Web (1) : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web (2) :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID:https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları
Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji,güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com
Tüm yayınlar blogu : mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları
Facebook (1): Kirizma
Facebook (2): Mustafa Karaağaçlı
X : M_Karaagacli_
İnstagram : mustafakaraagacli1
Youtube :AkademikAda